

Janusz Odrowąż-Pieniążek

"Dziwne życie Sadyka Paszy. O Michale Czajkowskim", Jadwiga Chudzikowska, Warszawa 1971 : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 15/43, 176

1972

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

/II/ CHUDZIKOWSKA Jadwiga: Dziwne życie Sadyka Paszy. O Michale Czajkowskim. /Indeks: Anna Skarżyńska/. PIW. Warszawa 1971. Ludzie żywi.19, s. 600, tabl. 24, ilustr., portr., bibliogr., zł 70,-

Żywo napisana, obszerna /z wydobyciem wielu nie znanych dotąd materiałów źródłowych/ biografia Michała Czajkowskiego jako spadkobiercy tradycji kozackich i kresowo-szlacheckich, powstańca listopadowego, działacza emigracyjnego z kręgu Hotelu Lambert, pisarza, organizatora załóżka polskiej armii w służbie sułtana. Autorka przeprowadza rehabilitację Sadyka Paszy, potępianego przez współczesnych i potomnych przede wszystkim za dwukrotną zmianę wyznania. Szczególnie szeroko omawia trzydziestoletni okres działalności Sadyka w Turcji, rysując jej tło, a następnie powrót Czajkowskiego na Ukrainę i okoliczności samobójstwa w atmosferze bojkotu ze strony rodaków. Podkreśla też niezaprzeczalne zasługi Sadyka: założenie Adampola, rozkrzewienie kultu Mickiewicza nad Bosforem itd.

BP/43

J.O.-P.

/II/ ROSNOWSKA Janina: Dzierzkowski. WL. Kraków 1971 s. 449, nlb. 3, tabl. 9, ilustr., portr., bibliogr., zł 50,-

Książka przedstawia biografię pisarza oraz ewolucję jego twórczości na rozległym tle życia społecznego i kulturalnego Galicji, w oparciu o przekazy drukowane i rękopiśmienne. Autorka poddaje analizie form wanie się prasy literackiej w Galicji oraz udział w nim Dzierzkowskiego, zawodowego dziennikarza i literata. W analizie utworów narracyjnych uwzględniono kontekst polski i międzynarodowy, zwłaszcza francuski. Książka zajmuje się wszystkimi dziedzinami bogatej i wszechstronnej działalności Dzierzkowskiego - powieściami, szkicami fizjologicznymi, utworami dla dzieci, tekstami dziennikarskimi - i ukazuje dynamikę ich rozwoju i przekształceń.

BP/43

J.R.